

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

z dnia ..... 2018 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
„Woskownica”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1614) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Woskownica”, zwanego dalej: „rezerwatem”.

§ 2.1. Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie stanowiska woskownicy europejskiej (*Myrica gale*).

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o których mowa w ust. 1 są:

- 1) występowanie w dużym skupieniu rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, a także siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej,
- 2) konieczność zapewnienia trwałości siedliska woskownicy europejskiej położonego w granicach rezerwatu,
- 3) położenie rezerwatu w otoczeniu znacząco przekształconym na skutek wieloletniego użytkowania gospodarczego,
- 4) promowanie w społeczeństwie wiedzy w zakresie walorów przyrodniczych rezerwatu oraz jego znaczenia dla ochrony ich zasobów, a także wpływu przedmiotowego obiektu na poprawę jakości zdrowia i życia lokalnego społeczeństwa.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną na całej powierzchni.

§ 4. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków, określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 5. Działania ochronne na obszarze ochrony ścisłej z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań, określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia ..... 2018 r.

**IDENTYFIKACJA ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW**

Zagrożenia			Sposoby eliminacji lub ograniczenia
Wewnętrzne	Istniejące	Spontanicznie zachodząca sukcesja, oraz obecność roślin inwazyjnych skutkujące niekorzystnymi zmianami w obrębie struktury i funkcji siedliska woskownicy europejskiej	Zapobieganie poprzez usunięcie nalotów i podrostów olszy, brzozy, sosny oraz nawłoci kanadyjskiej w miejscach występowania woskownicy europejskiej wraz z usunięciem pozyskanej biomasy poza obszar rezerwatu.
Wewnętrzne	Istniejące	Nadmierne przesuszenie siedliska woskownicy europejskiej, na skutek długotrwałego braku zasilania obszaru w formie opadu atmosferycznego.	Ograniczenie odpływu wód z obszaru rezerwatu, poprzez zablokowanie istniejących rowów ziemnych odprowadzających wody.
Zewnętrzne	Potencjalne	Zmiana stosunków wodnych obszaru rezerwatu prowadząca do niekorzystnych zmian w obrębie struktury i funkcji chronionych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków, na skutek realizacji przedsięwzięć lub planów związanych z gospodarką wodną.	Ryzyko wystąpienia zidentyfikowanych zagrożeń należy ograniczyć lub wykluczyć na etapie prowadzenia odpowiednich procedur ocen oddziaływania na środowisko planowanych do realizacji przedsięwzięć lub planów.

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia ..... 2018 r.

**DZIAŁANIA OCHRONNE NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ, Z PODANIEM
RODZAJU, ZAKRESU ORAZ LOKALIZACJI TYCH DZIAŁAŃ**

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Ochrona czynna poprzez usunięcie podrostów drzew i krzewów oraz roślin inwazyjnych	Usunięcie poprzez wycinkę nalotów i podrostów drzew i krzewów w tym niepożądanych roślin zielnych. Pozyskaną biomasę roślinną należy usunąć poza obszar wydzielenia 191-f. Działanie należy wykonać do końca 3 roku obowiązywania planu, a następnie w zależności od potrzeb.	Nadleśnictwo Lubsko, Leśnictwo Starosiedle oddz. 191-f
2.	Ochrona czynna poprzez utrzymanie właściwych stosunków wodnych, odpowiadających wymaganiom chronionego gatunku	Zablokowanie rowów ziemnych np. poprzez ich zasypanie lub przegrodzenie zastawką piętrzącą	Obszar rezerwatu
3.	Monitoring stanu ochrony woskownicy europejskiej (<i>Myrica gale</i>)	Ocenę stanu ochrony należy wykonywać w cyklu 5 letnim, zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Obszar rezerwatu

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2134) - zwanej dalej ustawą, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia, na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 2, art. 19 ust. 1 pkt 2, art. 19 ust. 6, art. 20 ust. 1 ustawy). Plan ochrony dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłączonej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych (art. 20 ust. 3 ustawy).

Ponadto w planie ochrony rezerwatu można wyznaczyć obszary i miejsca, w granicach których nie obowiązują zakazy w zakresie połowania (art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy), połowu ryb i innych organizmów wodnych (art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy) oraz wprowadzania psów (art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy), a także prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej (art. 15 ust. 1 pkt 11).

Tryb sporządzania projektu planu ochrony dla rezerwatu i zakres prac na potrzeby sporządzania tego projektu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794), zwanego dalej rozporządzeniem.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu. Nadto zasady udziału niektórych grup społecznych w tworzeniu planu normuje ww. rozporządzenie. Zgodnie z § 3 rozporządzenia informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu sporządzający projekt planu ogłasza w prasie lokalnej, umieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie sporządzającego projekt planu i na jego stronie internetowej oraz przesyła do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego, jednostek zarządzających lasami Skarbu Państwa, podmiotów wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa i organów administracji morskiej oraz organizacji pozarządowych zainteresowanych ochroną przyrody, których obszary działania obejmują obszar objęty projektem planu. Ponadto sporządzający projekt planu zapewnia zainteresowanym osobom i podmiotom możliwość zapoznawania się z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu i z projektem planu oraz możliwość zgłaszania do nich wniosków i uwag, a informację o sposobie zapewnienia tej możliwości oraz o sposobie, w jaki nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag, sporządzający projekt planu zamieszcza w informacji, o której mowa w § 3 rozporządzenia (§ 6 rozporządzenia).

Projekty planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody zamieszcza się także w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o cenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin (art. 19 ust. 2 ustawy) i regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy); wymaga także uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. z 2015, poz. 525, z późn. zm.).

Rezerwat przyrody Woskownica został ustanowiony Zarządzeniem Nr 58/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Celem ochrony przyrody w rezerwacie „Woskownica” jest zachowanie stanowiska woskownicy europejskiej (*Myrica gale*). Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim. Powierzchnia obszaru objętego ochroną wynosi 9,53 ha. Całą powierzchnię rezerwatu Woskownica zajmują ekosystemy zaroślowe ze znacznym udziałem *Myrica gale* oraz leśne. Rezerwat otoczony jest w przeważającej części przez monokultury sosnowe i świerkowe, zajmujące tam potencjalne siedliska trzcinnikowej oraz kwaśnej dąbrowy: *Calamagrostio-Quercetum* i *Molinio-Quercetum*. W południowo wschodniej części mamy do czynienia z olsami typowymi i torfowcowymi. W jego otulinie fragmenty drzewostanów sosnowych upodabniają się do fitocenoz zespołu *Molinio-Pinetum*, nie są one tam jednak typem roślinności o naturalnej syngenezie i należy traktować je jako leśne zbiorowiska zastępcze.

Ustanowiony niniejszym zarządzeniem plan ochrony dla rezerwatu przyrody Woskownica wskazuje obszarów objętych ochroną czynną. Nie natomiast, obszarów i miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza (art. 20 ust. 3 pkt 6 oraz art. 15 ust. 1 pkt 11 ustawy). W planie nie wyznaczono również obszarów i miejsc dopuszczających prowadzenie polowań oraz nie wskazano miejsc, w których dopuszcza się wprowadzanie psów (art. 15 ust. 1 pkt 4 i pkt 16 ustawy). Ze względu na brak cieków i zbiorników wodnych ku temu odpowiednich, nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnionych dla celów amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz połowu ryb i innych organizmów wodnych (art. 20 ust. 3 pkt 5 oraz art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy). W planie ochrony nie wskazuje się również obszarów i miejsc udostępnionych do celów turystycznych, edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych (art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy). Nie określa się miejsc i obszarów udostępnionych do celów naukowych (art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy), pozostawiając możliwość zwolnienia z obowiązujących w rezerwacie zakazów, uzasadnionego prowadzeniem badań naukowych, do rozpatrzenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w ramach postępowania administracyjnego zakończonych wydaniem decyzji na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje z jednej strony nadzór nad ich rodzajem i metodyką, zabezpieczając z drugiej strony rezerwat przed negatywnym oddziaływaniem realizowanych prac badawczych.

W treści niniejszego aktu odstąpiono od wskazania ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brody, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tej gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. Ich zapisy nie stanowią bezpośredniego źródła zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla przyrody rezerwatu. Ze względu na położenie rezerwatu poza morskimi wodami wewnętrznymi, morzem terytorialnym oraz poza wyłącznymi strefami ekonomicznymi, dokument niniejszy nie zawiera ustaleń do planów zagospodarowania przestrzennego ww. obszarów.